SAYISI 3 KURUŞ

SON TELGRAF

PAZARTESİ 25 MART 1940

SAYI: 1094 Telefon: Başmuharrir: 20827 — İdare Müdürü: 23300 İstanbul Nuruosmaniye No. 54

En Son Telgrafları Ve Haberleri Veren Akşam Gazetesi

Sahip ve Başmuharriri: ETEM İZZET BENİCE YIL: 4

İtalya Mısırla anlaşmak için propaganda yapıyor

Roma, Yugoslavya ile de olan dostluğunu ilerletiyor

Japonya da Yakınşarkta siyasî faaliyetini arttırdı

Balkanlarda sulhün devamı herkesin işine geliyor

Üçler ittifakı niçin olamaz?

Almanya Sovyet ve İtalyanları kendi safında harbe sokamıyacaktır.

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

Almanyanın, Moskova ve Roma ile bir anlaşma yapmak yolundaki son siyasi taarruzunun da ademi muvaffakiyete uğradığı yeni haberler arasındadır. Bu ademi muvaffakiyet, dün de işaret ettiğimiz gibi rejimler arasındaki tearuzdan değil, menfaatler ve gidiş yolları üzerindeki geniş ve uçurumlu tezattan geliyor.

Eğer Almanyanın maksadı bu için sadece garp cephesinde taarruza geçmek veya müdafaada kalmak için geri ve vanlarını emniyet altına almaktan ibaret ise bunu kendi teşebbüsleri değil, bu bölgelerde hâkim olan politika takdir ve hakikî durum temin edecektir. Çünkü, İtalyanın şimdilik harbe girmek istemediği ve müsellâh bitaraflığını muhafazaya devam edeceği ve harbe gireceği vakit de menfaatine en uygun tarzı ve şekli tercih edeceği anlaşılıyor.

Sovyet Rusyanın ise Finlandiya harbinden sonra, yeni bir harekete teşebbüs etmesi şüphelidir ve Sovyetlerin endişesini daima «emperyalist kuvvetlerin» bir gün taarruzuna uğraması ihtimali teşkil ettiği için Avrupa harbinin netice-sine kadar kuvvetlerine sahip olarak kalmak ve ancak fırsatlardan istifade etmek istediği görülüyor. Şimal memleketlerinin harbe girmek ve katılmak istemedikleri, Balkanların vaziyeti de gözönünde bulunduğuna göre binnetice Almanya herhangi bir istikamette tecavüzde bulunmadıkça veya müttefikler bu bölgelerde bir cephe açmıya müteşebbis bulunmadıkça Almanyanın istediği emniyet kendiliğinden tecessüs etmiş oluyor.

Fakat, Almanyanın istediği yalnız bu değildir. Almanya, aynı zamanda Sovyet Rusya ve İtalyanın mevzuu bahis bölgeleri garanti etmelerini, yani, müttefikler tarafından herhangi bir hareket ihtimali karşısında müdahalelerini de istiyor ki, bu şekilde her iki devletin bir taarruz vuku bulmadıkça yardım ve bitaraflığını, komşu mıntakalarda nüfuzlarının hakimiyetini, bir taarruz veya cephe teşkili teşebbüsü takdirinde de otomatik ittifaklarını kazanmış olacaktır. Bu mıntakalar ise bilhassa cenubu şarkî ve orta şarktır. Yani Balkanlar ve Küçük Asya, müttefikler daha ziyade bu mıntakalarda Almanyayı mağlûp etmek için yeni cepheler açabilirler.

Fakat, Almanyanın böyle bir anlaşmayı ne bugün, ne de yarın temin etmesine imkân yoktur. Bunun başlıca sebebi yukarıdan beri izah ettiğimiz vaziyetler olduğu gibi bilhassa da şunlardır:

A— Sovyet Rusya - İtalya - Almanyanın Balkanlardaki menfaat ve nüfuz iddiaları telifi imkânsız bir halde birbirine zıttır.

B— Ne İtalya, ne de Sovyetlerin Almanyanın bu harpten muzaffer ve büyük çıkmasında menfaatleri yoktur. Menfaatleri olmadıkça da onun arzularına uymıya ve âlet olmıya sâik yoktur.

C— Almanya ile birlik olmak İtalya ve Sovyet Rusyanın bir dünya harbi içine girmeleri demektir ki, Sovyetler de İtalyanlar da böyle bir dünya harbinin çıkmasında ve kendilerinin harp içinde bulun-

(Devamı üçüncü sahifede)

YAKINDA

ETEM İZZET BENİCE'nin

Edebî romanlarından birini daha Son Telgraf okuyucuları gazetemizde bulacaklardır.

Sovyet Rusya ve İtalya, Almanyanın yeni ittifak tekliflerine karşı soğuk davranıyor

Londra 25 (Hususî) — Alman propagandasının geçen hafta işaret ettiği üçüzler paktının tahakkuk edemez bir hayal olduğu kanaati umumileşmektedir. Çünkü, ne İtalya, ne Sovyet Rusya böyle bir pakta yanaşmak istemiyorlar. Hitler'in son Roma seyahatinde, bu mevzu etrafında Musoliniyi ikna edemediği anlaşılıyor.

Binaenaleyh, Berlinin evvelce ilân ettiği mühim hâdisat vuku bulmıyacaktır.

Berlinden bildirildiğine göre Hitler yakında mühim bir nutuk söyliyecektir. Nutkun metni şimdiden hazırlanmıştır.

MOLOTOF BERLİNE GİTMİYECEK

Londra 25 (Hususî) — Tas ajansı, Molotof'un Berline veya herhangi bir Alman şehrine veya garbî Ukranyaya gittiğine dair ecnebi memleketlerde dolaşan haberlerin hakikate uygun olmadığını bir kere daha tekzip etmiştir.

(Devamı 3 üncü sahifede)

Bükreşe gelen Alman iktısatçısı Clodius Romanyada bir takım iktısadî işler peşinde koşuyor. Resimde soldan birinci Ribbentrop, onun yanındaki Clodius'tür

Mısır - Japon dostluk paktı imzalanıyor

Fakat İtalya ile de bir muahede yapılması mevzuubahs değil

Kahire 25 (A.A.) — Japon - Mısır dostluk muahedesinin imzası için Tokyodan henüz bir emir gelmemiştir. İyi haber alan mahfillerde beyan edildiğine göre Japon hükûmeti her şeyden evvel Japon pamukları için konmuş olan yüzde 40 nisbetinde gümrük resminin kaldırılmasını istemektedir.

Japon elçisi dün Mısır Başvekili tarafından kabul edilmiştir. Mülâkat esnasında elçi demiştir ki:

— Ticaret meselesile iki memleket arasındaki dostluk münasebetlerinin müvazî olarak inkişaf etmesi arzuya şayandır.

İyi haber alan mahfillerde söylendiğine göre Mısır hükûmeti, Japonya ile Türkiye ve Efganistan ve Şili ile akdettiği muahedelere benzer bir dostluk muahedesi imza etmek istemektedir.

Kahire 25 (A.A.) — Mısır hükûmeti ve salâhiyettar İtalyan mahfillerinde beyan edildiğine göre İtalya hükûmetinin Mısır hükûmetine iki memleket arasında bir dostluk ve ademi tecavüz misakı aktedilmesi hakkında iki sene evvel yaptığı teklifi tekrar ettiğine dair verilen haber hiç bir esasa istinad etmemektedir.

Memurları görünce..

Galatada Mahmut oğlu Rahmi adında biri memurlar tarafından şüphe üzerine çevrilmiş, üzerinde bir paket eroin bulunmuştur. Rahmi el çabukluğu ile eroin paketini derhal yutmuştur. Rahmi hastaneye götürülerek midesinden eroin çıkarılmıştır. Rahminin eroini Mustafa adında birinden aldığı anlaşılmış, Mustafa da yakalanmıştır.

KISACA

Propaganda taarruzu

Almanlar garp cephesinde büyük bir taarruz yapmışlar. Fakat, propaganda ve sulh taarruzu. Maksat aşikâr: Koyu vatanperver Fransız saflarında sulh lehine bir hareket, teşevvüş ve panik yaratmak. Fakat bizim mahutla konuşuyorduk da:

— Söylediğin madalyanın bir tarafıdır. Ters tarafında Alman askerlerinin samimî his ve emellerini ayni zamanda ifade etmediği nasıl temin edilebilir?.

Dedi.

* *

Elen istiklâlinin 119 uncu yılı

Bugün Yunan milletinin millî bayramı var

Dost ve müttefik komşumuz Elen milleti bugün isiklâlinin 119 uncu yıl dönümünü kutlamaktadır. Tarihinde birçok badireler geçiren, hürriyet ve istiklâl âşıkı Türk milleti bugün bütün Yunanistanda yapılmakta olan millî tezahüre her milletten fazla kıymet verecek mevkidedir.

Elen milleti 1838 denberi bugünü millî bir bayram halinde tes'it eder.

Geçen zamanlar içinde, Elen memleketinin hudutları kâh ge-

(Devamı 3 üncü sahifede)

Yeni Fransız harp komitesinin içtimaı

Paris 25 (Hususi)— Yeni Fransız kabinesinin harp komitesi Başvekil Reynaud'un riyasetinde dün saat 10 da toplandı ve içtima iki buçuk saat sürdü. Bu toplantıda Başvekil muavini Şotan, Millî Müdafaa Nazırı Daladiye, Bahriye Nazırı Kampinki, Hava Nazırı Loran, Abloka Nazırı Mone, Maliye Nazırı Lamuro, Müstemleke Nazırı Mandel, Teslihat Nazırı Dotri, General Gamelin ve Amiral Darlan hazır bulunmuşlardır.

İçtimadan evvel Daladiye General Gamelin ile uzun bir konuşmada bulunmuştur.

Yeni kabinenin icraatı merakla beklenmektedir.

Yeni Fransız Başvekili Paul Reynaud mesai bürosunda

Başvekilimiz Ankaraya döndü

Dün sabha şehrimize geldiğini haber verdiğimiz Başvekil doktor Refik Saydam, dün akşamki ekspresse bağlanan hususî vagonla tekrar Ankaraya dönmüştür. Başvekilin bu seyahatinin sebebi büyük biraderi Hakkı Saydamın rahatsızlığıdır.

Refik Saydam büyük biraderi Hakkı Saydamı Mackadaki evinde ziyaret etmiştir.

Av tüfeği ile rastgele ateş etti

Bereket versin kimseye isabet etmedi

Camlıcada Kısıkhda oturan Cemal adında biri ile kız kardeşleri Fethiye ve Şükran ötedenberi araları açık bulunan komşuları Mehmet ve karısı Fatma ile kavga etmislerdir. Üç kardeş Mehmet ile karısını fena halde dövmüşlerdir. Hiddetinden gözleri kararan Cemal bu kadarla da kalmıyarak derhal eve gitmiş ve eline geçirdiği tüfeği ile bahçeye koşmuş, yediklerı dayaktan yara bere içinde bulunan Mehmet ile Fatmanın üzerine ateş etmeğe başlamıştır. Çıkan saçma ve kurşunlardan hicbiri isabet etmemiş, silâh seleri üzerine gelen memurlar kavgacıları yakalıyarak tahkikata başlamıştır.

—ooo—

Bir tüccarın hususî otomobili çalındı

Ne arabadan, ne de hırsızdan iz yok

Osmanbeyde Koket apratımanında oturan Armanak adında bir tüccara ait 1116 numaralı hususî otomobil evvelki gece mechul şahıslar tarafından çalınmıştır. Otomobil ve çalanlar henüz bulunamamışlardır.

SON DAKİKA

Yeni müzakere

Roma 25 (Radyo) — İtalyan ve Yugoslav hükûmetleri arasında ceeryan eden müzakereler nihayet bulmuştur.

Bundan bahseden İtalyan ajansı, Yugoslav Hariciye Nazırı Markoviç'in şu beyanatını naklediyor:

«İtalyan - Yugoslav dostluk paktının akdi Balkanlarda pek iyi karşılanacağına şüphe yoktur. En mühim bir anda başlıyan bu dostluğun ilânihaye devam edeceği ümidindeyim. Her iki memleketin menfaatlerini müdafaa hususunda anlşmış bulunmaları mucibi memnuniyettir..»

Kermi Rozvelt

Londra 25 (Hususi) — Birleşik Amerikanın eski Cumhurreisi Teodor Ruzveltin oğlu ve şimdiki reis Franklen Ruzveltin yeğeni miralay Karmit Ruzvelt 51 yaşındadır. Gönüllü olarak Finlandiyaya gitmişti. Sovyet - Fin sulhunun akdi üzerine yeniden İngiliz ordusuna girmiştir.

(Diğer haberler 3 üncü sahifede)

Bütçe Hazırlıkları

Hangi vergilere nekadar zam yapılıyor?

Bir kısım dairelerde tasarruflara ve tenkihata baş vuruluyor

1940 malî yılında tahsilâtı azalacağı ve çoğalacağı tahmin olunan vergiler yeni bütçe lâyıhasile ayrı ayrı gösterilmiştir. Hizmet erbabı kazanç vergisi, hayvanlar vergisi, gümrük vergileri, damga resmi, pasaport harçları, ithalât muamele vergisi, resmi matbualar, umumî mektepler, tayyare resmi, müteahhitlerden alınan teberrüler, eski alacaklar, nakliyat vergisi, ham petrol ve müştaklarından alınan istihlâk resmi ve bazı maddelerin istihlâk rüsumu tahsilâtının; bu sene geçen yıla nazaran az olacağı tahmin olunmaktadır.

Bunlardan damga resmi, nakliyat vergisi, ham petrol müştaklarından alınan istihlâk resmi ve bazı maddelerin istihlâk rüsumu haric olmak üzere diğerlerinin nisbetleri 1940 yılında da aynen muhafaza olunacaktır.

(Devamı 3 üncü sahifede)

Şarkî Akdenizde sulh muhafaza edilecek

İtalya - Yugoslavya yakınlığı dolayısile çekilen telgraflar

Roma 25 (A.A.) — Belgradda imza edilen İtalyan - Yugoslav itilâflarının üçüncü yıldönümü, dostluk tezahürlerine sebep olmuştur.

Kont Ciyano, Yugoslav sefirinin şerefine bir ziyafet çekmiştir. Yugoslav Hariciye Nazırı Markoviç'e gönderdiği bir telgrafta Kont Ciyano, bilhassa şöyle demektedir:

(Devamı 3 üncü sahifede)

ÇERÇEVE

Yeni Türk maarifi

— 1 —

TERCÜME DAVASI

Bundan bir iki hafta evvel Anadolu ajansı haberini verdi. Maarif Vekâleti, garp kültürünün sistemli bir şekilde türkçeye intikal ettirilmesi işini plânlaştırmış, programlaştırmış, makanizmalaştırmış ve belli başlı eserleri belli başlı tercümecilere havale ederek ilk hamlesine girişmiştir.

Bu bir azametli hareket!

Seçilen ilk eserler hangileri olursa olsun, kurulan tercüme bürosu kimlerden ibaret bulunursa bulunsun, tatbik sahasında ilk ölçüsüzlükler ne kadar can sıkarsa sıksın, bu bir azametli hareket!.

Herşeyden evvel, bir hâdisenin tatbik sahasında meydana gelmeden fikir plânında tam manasile doğmuş olup olmadığına bakmalıyız. Bana kâğıt üzerinde yeni bir dünya mimarisi getirin, onu aynen toprakta bina edilmiş görecek kadar mesut olayım. Bize fikir lâzım, hakikî fikir! Çok defa bir işi fikir kargaşalığından kurtarıp sadece maddeye intikal ettirmek prensipi, fikre karşı değil fikirsizliğe karşı bir aksülâmeldir; ve fikirsizliğin değil fikrin aksülâmeli!.

Beni anlıyor musunuz? Fikir ve nazariyede kemal ifade eden bir işin, madde ve ameliyede kemal ifade etmemesine imkân yoktur demek istiyorum. Maarif cihazı gibi, her fişi bir fikir yuvasına gömülü muazzam bir dil ve akıl santralının ilk muvaffakiyetini, plân ve fikirde aramayıp da nerede arıyacağız? Vazifemiz, onun her teşebbüsündeki fikir cevherini, madde halinde billûrlaşacağı uzun vâdelerden evvel tartabilmek ve ona göre alkışlamaktır. Maarif, mahsulü geç yetişen o tarladır ki, bağrına serpilen tohumlara bakıp hakkında ilk kıymet hükmünü verebiliriz. Hasat vaktine kadar beklemek lüzumsuz.

Demek ki ben burada, henüz maddede tekemmül etmemiş bir teşebbüsü, bir fikri alkışlıyorum. Pek doğru! O fikir ne? Garp kültürünü sistemli bir şekilde dilimize intikal ettirme isi! Bana diyebilirsiniz ki bu fikir Tanzimattanberi mevcut olan birşey. ne yeniliği var, ne de kıymeti! Ben de size derim ki bu, yüz senedir etrafında dönüldüğü halde bir türlü merkezine varılamıyan, kadrolaştırılamıyan, plânlaştırılamıyan, devletleştirilemiyen ve bütün basitliğine rağmen geniş aksiyona çıkarılamıyan, yani hiçbir zaman ve mekânda asla mevcut olmıyan fikir!

İşte (Ağaç) mecmuasında, (Cerçeve) kitabımın (kültürlenme davamız) isimli aksiyon serisinde ve bu sütunlardaki (maarif meselemiz) adlı bir seri aksiyon yazısında müdafaa ettiğim tezlerden bir tanesi!

Yeni Türk maarifinin, sermayesi yüzde doksan dokuz fikir olan bu işi tam manasile kavradığına ve (yeni Türk maarifi) tabirine lâyık bir idrak haysiyeti temsil ettiğine inanıyorum.

NECİP FAZIL KISAKÜREK

HÂDİSELER KARŞISINDA
Son Telgraf

HALK PARKLARA GİTMİYOR MU?

Bazı arkadaşlar da İstanbulun parklarile uğraşmağa başladılar. Halk parklara neden çok rağbet etmiyor, gitmiyormuş?. Bir mu - harrire göre, parklarda, halkın rahatça oturup yiyip içmesine müsait yerler olmalıdır. Herkes evinde nevalesini hazırlamalı, patlıcan dalmalarını, kızuları, helvaları hazırlamalı, hattâ, bir de küçük şişe yan cebe yerleştirip parkın yolunu tutmalıdır. O zaman, halk, parklardan azamî istifade eder, bilhassa yazın, herkes parklara koşar; bedavadan eğlenir... Bahçeli gazinolarda ateş pahasına kahve içmekten de bu suretle kurtulmuş olur.

Fakat, o vakit, belediye parkların bir eksiğini tamamlamalıdır: Her parka bir zurnacı, bir de çiftli nâracı temin etmeli.. O zaman, seyredin siz, Sultanahmet parkında Kâğıthane sefasını!.

70 TONLUK YENİ TAYYARELER

Amerikalılar, adına «uçan deritnot» dedikleri 70 tonluk mu - azzam tayyareler yapmışlar...

Bunlar 28 ton ağırlığında bomba taşıyabiliyormuş!. 20 tonluk tayyarenin cesameti karşısında insan şöyle bir duraklıyor.

Artık, havalarda, zavallı kuşlara da rahat kalmıyacak?. Bu devâsâ tayyarelerin homurtusundan, zavallı kuşlar, kaçacak delik arıyacaklar, nihayet, kuytu ormanlara girip saklanmağa mecbur olacaklar.. Ve dünya kurulduğu gündenberi uçan kuşlar, bundan sonra, uçan değil, yerde sürünen hayvanlar olacak!.

ŞOFÖRLER MEKTEBİ VE DERSLER

Şoförler cemiyeti mektep açmıya karar vermiş! Aferin, ilme ve irfana karşı büyük rağbet! Şoförler mektebinde öğretilecek dersler arasında neler var, bilmiyorum. Fakat, bu mektepte, bir de, otobüs kullanacaklar hakkında, ayrıca ihtisas kursu açmalı.. Bu ayrı kısımda, otobüs şoförlerine İstanbul sokakları hakkında geniş ve esaslı malûmat verilmeli, yollar etraflıca öğretilmelidir. Neden, derseniz, çünkü, şehir otobüslerinin geçtiği yollar, her aybaşı bir kere değiştiriliyor da, ondan...

LOKANTACILARIN BİR ŞİKÂYETİ

Lokantacılar, mahallebicilerden şikâyet etmişler; demişler ki:

— Mahallebiciler de tavuk, pilâv gibi yemekler satıyorlar, bizim müşterilerimizi alıyorlar. Onlar, yemek satmasınlar...

Belediyemiz bu şikâyeti tetkik ediyormuş.. Bize kalırsa Mahallebiciler de buna mukabil, bir teklif yapmalıdır:

— Lokantalarda mahallebi, sütlâç, aşure gibi tatlılar satılmamalıdır. Herkes yemeğini yedikten sonra, sütlâcını, gelip bizim dükkânda yemelidir.

Bu, makul bir teklif olmaz mı?.

MEYVA FİATI VE GAZİNOLAR

Bir gazetede bir karikatür gözüme ilişti. Manavlarda satılan meyvalar, kooperatiflerde satılanlardan daha ucuzmuş.. Çünkü kooperatifin müdür, meclisi idare masrafları ve saire var.

Meyva deyince, hatırıma, geçenlerde bir çalgılı gazinoda yediğim elma ve portakallar hatırıma geldi. Kırk yılın başında, bir hovardalık yapalım, dedik. Bir çalgılı gazinoya gittik. Ismarladığımız şeylerle birlikte, meyva da istedik. Bir tabağın içinde - hilâf yok - tamam beş elma ile iki portakal vardı.

Bu meyva için hesap pusulasına ne yazsalar beğenirsiniz?. Tamam 150 kuruş!.

Ne buyurulur, belediye iktısat müdürlüğü?.

AHMET RAUF

Ceza az geliyor

Ekmekleri islâh için Belediye yeni bir ceza müeyyedesi koyuyor

Müteaddit ihtarlara, cezalara ve hatta musadere kararlarına rağmen yine şehrimizdeki fırınlardan hemen ekserisinin eksik veya bozuk ekmek çıkarmakta devam ettikleri görülmüştür.

Ezcümle yalnız bir hafta içinde Beşiktaş, Fatih ve Eminönü kazalarında 490, Kadıköy kazası dahilinde 120 ve Üsküdar fırınlarında da 209 bozuk veyahut noksan vezinli ekmek bulunmuştur. Bu ekmeklerin hepsi Darülâcezeye gönderilmiştir.

Belediye reisliği kaymakamlıklara bu hususta mükerreren şiddetli emirler verdiği ve bu emirler yerlerine getirilip fırıncılara para cezaları kesildiği halde fırıncıların hâlâ bozuk veyahut noksan ekmek çıkarmaları yeni tedbirler alınmasını icabettirmiştir.

Bilhassa Üsküdar yakasındaki fırıncılar eksik ve bozuk çıkarmakta rekor kırdıklarından Üsküdar kaymakamı B. İhsan, bu kabil fırıncılar için daha tesirli bir ceza müeyyidesi bulunmasını parti kongresinde mevzuu bahsettiği gibi keyfiyeti Belediye reisliğine de bildirmiştir.

Öğrendiğimize göre Belediye reisliği, kendisi fırın açıncıya kadar mükerreren eksik ve bozuk ekmek çıkartmağı itiyat eden fırınlar hakkında «sed» kararı verilmesine şehir meclisinden müsaade istiyecektir. Bu müsaade alındıktan sonra artık fırıncıların halka bozuk veya eksik ekmek yedirtmekten vaz geçecekleri ümid olunmaktadır.

—ooo—

Cumhuriyet Merkez Bankası Heyetiumumiye Toplantısı

Cumhuriyet Merkez bankası heyeti umumiyesi önümüzdeki ayın 25 inci perşembe günü toplanacaktır.

Eyüp otobüsü

Seferler, Haliç işletmesinin kârı için ilgamı olunacak ?

Haliç vapurları idaresinin Deniz yollarına bağlanması hakkındaki fikir Dahiliye Vekâletince uygun görülmemiştir. Vekâlet, bu idareyi tamamile belediyeye verip işletmeyi esaslı bir şekilde ıslah etmeyi daha muvafık bulmaktadır.

Ve bu hususta yakında kat'i karar verilecektir.

Diğer taraftan belediye reisliği Dahiliye Vekâletine bir rapor göndermiştir. Bu rapor için yaptırılan tetkikat neticesinde Haliç sahillerinde oturan halkın sayısının mütemadiyen arttığı ve bu sahillerdeki fabrikaların faaliyetlerinin genişlemesi ile yolcuların çoğalmakta olduğu tesbit olunmuştur. Fakat çoğalışa rağmen Haliç işletmesinin yine kâr edemediği görülmüştür.

Buna sebep olarak da otobüslerin rekabeti ileri sürülmektedir. Alâkadarlardan bazıları bu hattaki otobüs seferlerinin ilgasını muvafık görmektedirler.

Eğer Dahiliye Vekâleti de Haliç sahillerinden, işletmenin kârını gözeterek otobüs seferlerini menederse Belediye de ona göre hareket edecektir.

—ooo—

Peynir piyasası

Peynir ihracının men'i hakkındaki kararın hükûmetçe kaldırılıp peynirlerimizin lisansa tâbi olmak şartile ihracına müsaade olunması hakkındaki son tebliğ peynir piyasasında tesirini göstermeğe başlamıştır. Fiatlar şimdiden nisbî bir şekilde yükselmiştir. Ezcümle yağlı peynirin tenekesi 510 - 530 kuruşa çıkmıştır.

Yeni peynir imali mevsiminin yaklaşmasına rağmen sütçülerle kontuarat yapmağa cesaret edemiyen peynir imalâthaneleri sahipleri de bu karar üzerine hemen sütçüleri konturatla kendilerine bağlamağa koyulmuşlardır.

Diğer taraftan peynirlerimizin Yunanistan ve Mısırda yine eski müşterilerini bulacağı da kuvvetle tahmin olunmaktadır.

Bir Bize

Füzulî müdahale

İki tanınmış doktor, bir ecnebi dilden «Tenasülî hayatımız» isimli ilmî bir tıp eserini tercüme ettiler. Forma forma çıkan bu kitap, derhal münakaşaları mucip oldu. Hattâ müstehcen damgasını vuranlar bulundu. Cumhuriyet Müddeiumumiliği eseri tetkik etti. Ve icap eden hükmünü verdi.

Artık mesele kapanmıştır, değil mi?. Hayır bir takım kimseler, hâlâ eser üzerinde duruyorlar. Bu kitap Afroditten daha açık saçık, ilimle alâkası yok, diyorlar.

Cumhuriyet Müddeiumumiliği vazifesini yaptıktan sonra, hâlâ şu veya bu tarzda mütalea beyan etmek, hem garip, hem fuzulî ve yersiz müdahale değil midir?.

BÜRHAN CEVAT

HALK FELSEFESİ

Rağbet gören semtler

İstanbulun kendine mahsus, yerli mevzularından biri de, yaz mevsimi başlangıcında, sayfiye meselesidir. Geçen gün bir ahbap meclisinde konuşuluyordu: Anadolu yakasında, yani Fenerbahçeden Pendiğe kadar uzanan sahil kısmında, hemen bütün evler şimdiden tutulmuş.. Bir çok kimseler, aradıkları gibi ev bulamıyorlarmış..

İstanbulun bu semti, son senelerin yaz mevsimi için moda haline gelmiş bir sayfiye yeri olmustur. Bu fazla rağbete mukabil, bu taraflarda yeniden yapılan evlerin sayısı çok mahduttur. Yapılanların mühim bir kısmı da, bizzat sahipleri tarafından işgal edilmektedir. Rağbetin çokluğu, bina sayısının mahdut oluşu, tabiî bir netice doğuruyor; kiralar yüksek oluyor. Çünkü, kiracıya arzedilmek üzere yapılmış, bina azdır. Üç odalı bir ev için yazlığına 300 lira istendiği vakidir. Biraz daha büyük ve konforu yerinde, bahçesi geniş evlerin, kaça kiralanabileceğini düşününüz. Geçen mevsim, yazlığı 1200 liraya kiralanan evler olduğunu yakinen biliyorum.

Demek ki, bu sahil kısmında, fazlaca binaya ihtiyaç vardır. İstanbulun imar plânında, burası Prost tarafından, esasen sayfiye yeri olarak tesbit edilmiştir. Zannediyorum ki, kurulacak sermayedar bir teşekkül, bu civarda, yazlık evler inşa etse, birçok bakımlardan faydalı olur. Evvelâ, bu sahiller imar edilir. Sonra, bugünkü ev sıkıntısı giderilir. Daha sonra da, kira bedelleri düşer. Toptan yapılacak inşaat, herhalde ucuza malolur. Sarfedilecek sermayenin, kısa zamanda ödeneceğine şüphe yoktur.

Muayyen ve müsait taksitlerle arzu edenlere de ev yaptırmak pekâlâ mümkündür.

Bu işte, belediyemiz, nâzım bir rol oynıyamaz mı?.

REŞAT FEYZİ

Otomobil lâstiği

Otobüs ve otomobil lâstiklerinin az gelmesi yüzünden araba sahiplerile şoförlerin müşkül vaziyete düştüklerini yazmıştık.

Otomobil lâstiği tüccarları çarşamba günü bu maksatla yaptıkları toplantıdan sonra bugünkü pazartesi günü de toplanmayı kararlaştırmışlardır.

İhracatı teşkilâtlandırma müdürü B. Hakkı Nezihinin yanında yapılacak olan bu içtimada herhangi bir buhrana meydan vermemek üzere daha esaslı bir tedbir alınması işi görüşülecektir.

—ooo—

Bilet dolandırıcılığı

Cumartesi günü başlıyarak üç gün devam edecek olan komedi Fransız temsilîlerine ait biletlerin satışı bitmiştir. Bir takım açıkgözlerin, daha evvelden biletleri satın alarak, birkaç lira fazlasile şuna buna sattıkları haber alınmıştır. Zabıta bu işi yapan cür'etkâr bir şahsın izi üzerindedir.

Tarihi eserler

Bunları yeniden tasnif için bir heyet memlekette seyahate çıktı

Maarif Vekâleti Memleketimiz içindeki tarihi ve eski eserleri yeniden ve esaslı bir surette tetkik ettirmeğe karar vermiştir.

Bu karar cümlesinden olmak üzere Maarif Vekâleti Etnoğrafya müzesi müdürü B. Osman Ferit sağlam ile abideleri koruma heyeti azasından yüksek mimar B. Macid Kurakdan mürekkep bir heyet evvelki gün Ankaradan hareket etmiştir.

Heyet evvelâ Srvasa gitmiştir. Oradaki abideleri tetkikten sonra da Tokada, Amasyaya ve havalisine geçecektir. Bir ay müddet edecek olan bu seyahatten sonra şehrimizdeki ve Trakya havalisindeki abideler de esaslı bir tasniften geçirilecektir.

—ooo—

Yeni bir Afrodit davası daha

«Afrodit» romanı etrafındaki neşriyattan dolayı, müddeiumumilik tarafından yeni bir dava daha açılmıştır. Bu seferki dava «Gençlik» gazetasi aleyhinedir. Bu haftalık gazete, 29 şubat 1940 perşembe günkü sayısında bir karikatür neşretmiştir. Gazetenin umumî neşriyat müdürü İ. Orhan dava edilmiştir. Dava dosyası dördüncü asliye ceza mahkemesine gönderilmiştir.

—ooo—

Fennî nalbant kursu

Bilgili ve tecrübeli nalbant yetiştirmek üzere birkaç yıldanberi Üsküdarda Selimiyedeki fen tatbikat müktebinde faaliyette bulunmakta olan leylî ve meccanî «fennî nalbant kursu» nun 6 ıncı devresine de başlanılmıştır. Bu münasebetle Trakyanın müteaddit köylerinden secilen genç nalbant namzetleri şehrimize gelmişlerdir. Eskiden 1 inci umum müfettişlik tarafından verilmekte olan bu «fennî nalbant kursu» nun tekmil masrafları halen Ziraat Vekâleti tarafından tesviye olunmaktadır.

KÜÇÜK HABERLER

★ Güzel san'atlar akademisinde bir talebe birliği teşekkül etmiş ve birlik bir tanışma çayı vermiştir.

★ Üsküdar meydanının tanzimi için 81 bina daha yıkılacaktır.

★ Ticaret Vekâleti Bursanın bir turist şehri olması için Bursa Belediyesine yardım edecektir.

★ Eğellerin tertip ettiği gece eğlencesi çok iyi geçmiştir.

★ Belediyenin Amerikadan otobüs alamıyacağı anlaşılmıştır.

★ Nafıa Vekili Salihlide Gediz sularını tetkik etmiştir.

★ Şehirde iki bine yakın sebze bahçesinden bir kısmının hâlâ lâğım sularile sulandığı görülmüştür. Bostanlar kontrol edilecektir.

★ Vali ve Belediye reisi Lütfi Kırdarın bu akşam Ankaraya gitmesi muhtemeldir.

DIŞ POLİTİKA

Para verilince ticaret hazır..

Yazan: ALİ KEMAL SUNMAN

Müttefikler tarafından Finlandiyava yardım için asker gönderilseydi bunun neticesi ne olabileceğine dair İngiliz matbuatında münakaşaların arkası kesilmemiştir. Sovyetlerle Finlandiya arasındaki malûm barışıklıktan sonra mevzuda mütalealar yürütülmüş devam edilmesi istikbalde hangi ne safhaya gireceği itibarile Finlandiyaya asker gönderilmesinden ve Sovyetlerle harbe girmekten kat'i bir netice elde edilemiveceği fikrinde olanlar diyor ki:

— Hayır, İngiltere için böyle bir hareket neticesi çok mechul bir sergüzeşt olurdu. Para, malzeme gittikten başka pek çok da can telef olacaktı. Bilhassa tayyarelerimizin eksilmesi hiç iyi olmıyacaktı. Onlar İngiterenin müdafaası için elzemdir. Unutmamalı ki Sovyetleri durdurmakla Almanlar mağlûp etmis olmayız!.

Fakat buna cevap verenler de var; divorlar ki:

— Sovyetler bir gün Norveçe de atacak olursa?. Eğer Finlandiyaya yardım etseydik Sovyetleri İskandinavyada ilerlemekten alıkoymuş olurduk Sovyetler Norveçe de hâkim olunca artık İngiltereye karşı mücadele olacaklardır!.

Buna karşı da şu cevabı veriyorlar: Norveç Sovyetlerin tehdidi altında kalırsa İngiltere o zaman müessir surette harekete geçebilir. Çünkü Norveç İngiliz toplarının menzilinden uzak değildir. Fakat Finlandiya uzak, çok uzaktır.

Sovvet-Fin harbinden sonra bir de şu var: Almanların İskandinavyadaki nüfuzu artmadı eksildi. Sovyetler harekete geçmeden evvel İskandinav milletleri gözlerini Almanya tarafına çevirmislerdi. Baltık denizinin bir Alman havuzu olduğunu söylüyorlardı. Fakat artık o günler geçti. Şimdi İskandinav milletleri birgün Sovyet tehdidi altında kalırlarsa Almanlardan yardım göremiyeccekerini düşünüyorlar. Hulâsa Sovyet-Fin harbinden sonra hal böyle olmuştur.

İskandinav memleketlerine kalşı Almanların şimdi ne düşündüklerine gelince; Almanyaya karşı bitaraf memleketlerin matbuatından öğrenildiğine göre Berlin nezdinde hafili artık İskandinavya devletlerile Almanya arasındaki münasebatın yeni bir safhaya girecektir diye düşünüyormuş. Almanlar şöyle diyorlarmış:

Yirmi senedenberi bu memleketlerin haricî siyaseti İngiliz nüfuzu ve tesiri altında idi. Almanya demir satmanın önüne geçmek üzere İngiltere tarafından İskandinav devletlerine bundan sonra tesir yapılamıyacağını yine Almanlar mehafili söylüyormuş.

Bununla beraber İngilizlerin bu na bir cevabı vardır; diyorlar ki:

Artık İskandinav memleketlerinin Almanya ile alışveriş edecekleri, İngilterenin ticari nüfuzu oralarda kırıldığı söyleniyor. Bu böyle değildir. İskandinav memleketleri İngiltereye satacaklarını demir ve saireyi yine satarlar. Çünkü İngiltere aldığı malın parasını peşin vermektedir.

Mal satarak peşin para almak her yer gibi İskandinavya da iyidir. Bunu da ancak İngiltere temin edebilir.

İskandinavya memleketleri bitaraf kalmak için varkuvvetlerile uğraşıyorlar.

Lâkin Avruna harbine karışmasalar bile herhalde Avrupanın mühim siyaset mücadelelerinde bu memleketlerin daima mevzuu bahsolacağı görülüyor.

Bir terfi

İstanbul deniz kumandanı kıymetli bahriyelilerimizden Albay Cevat İlmen tuğbaylığa terfi etmiştir. Değerli kumandanı tebrik ederiz.

Birimizin Derdi Hepimizin Derdi

Talebe mi, hademe mi?

Bir okuyucumuz yazıyor. «Vilâyetimizin Beykoz kazasına tâbi «Poyrazlı» köyündeki ilk okulda talebe çocuklara deniz kenarından kum ve kiremit taşıttırılmakta ve bu talebe bazan hademe gibi kullanılmaktadır.

Talebe velileri bu mekteptedrisatın da zayıf gittiğini de söylemektedir. Maarif müdürlüğünün nazarı dikkatini celb etmenizi rica ederim.»

ADLİYE

Arkadaşının kanını içmek isteyen adam !

İki eski ahbap arasında tehaddüs eden, bir «ölümle tehdit» ve hakaret davasına dün nöbetçi bulunan asliye 7 inci ceza mahkemesinde bakılmıştır.

Vak'a şudur:

Zülfikar oğlu Mehmet Duramaz ile Ali oğlu Hasan Savaş iki eski arkadaştırlar. Bunlardan Hasan Savaş hayatını amelelik yapmak, yük taşımak suretile kazanmakta, Mehmet Duramaz ise küçük mikyasta seyyar satıcılık yapmaktadır.

2 ahbap eskiden büyük bir fabrikada çalışırlarken birbirlerile tanışmışlar, fakat bilâhare fabrikanın kapanması üzerine ayrı ayrı geçim yolları tuttuklarından ayrılmışlardır.

Lâkin yine arasıra cumartesi akşamları veya pazar günleri yekdiğerile buluşmakta ve beraberce gezip keselerinin müsaade ettiği kadar içerek eğlenmektedirler.

Mehmetle Hasan evvelki akşam da bu suretle buluşmuşlar, Balıkpazarında küçük bir meyhaneye giderek kafaları tütsülemeğe koyulmuşlardır.

O gün, fazlaca yük taşımış olan Hasan evvelâ arkadaşına bir şişe rakı ikram etmiş ve bir şişe de kendisine getirtmiştir. Bu şişeler bittikten sonra Hasan arkadaşına sıranın kendsinde olduğunu söyliyerek:

« — Haydi bakalım... Şimdi de sen birer şişe getirt!.» demiştir. Lâkin Mehmet buna razı olmamıştır.

Bunun üzerine de Hasan kendisinde paranın bittiğini binaenaleyh artık kalkmaları icap ettiğini söylemiş ve:

«— Zaten sen hasisin birisin! Her vakit böyle yaparsın. Bir daha gelip beni arama!..» Devip meyhaneden çıkmıştır!.

Hasanın yüksek sesle söylediği bu sözlere Mehmet çok kızmış ve o kapıdan çıkar çıkmaz tezgâh başına giderek adamakıllı içmiştir.

Kısa bir zaman içinde kafayı tütsüliyen Mehmet meyhaneden çıkınca doğruca civardaki bir kahveye gitmiştir.

Kahvenin vakininde bir medresede yatan Hasan da meyhaneden çıkınca doğruca buraya geldiğinden 2 eski arkadaş yine karşılaşmışlardır.

Hasanın kendisini meyhanede rezil etmesine kızan ve çok kavgacı bir adam olan Mehmet: onu kahvede görür görmez hemen bağırıp küfür etmeğe başlamış ve sonra da:

«— Ben bu gece senin kanını içeceğim!. Seni öldürmezsem haram olsun!» diyerek ölümle tehdit etmiştir.

Bu esnada hemen memurlar yetişmişler ve Mehmedi vakalamışlardır. Mahkeme hiddetli arkadaşın cürmünü sabit görmüş; kendisini 6 ay hapse mahkûm edip hemen tevkif eylemiştir.

Yazan: İskender F. SERTELLİ

BAR ÇİÇEKLERİ

No. 111

— Barıştım zannetme! Hele bir yukarıya çık. Göreceğin sahneler seni de benim gibi hayretten hayrete düşürecektir.

Acaba ne var? Diye yerinden fırlıyan Cevat, taştan taşa atlıyarak deniz kenarından çıktı.. Eski oturduğu yere geldi.

O ne?!

Hakikaten şaşılacak şeydi bu. Doktor Cevat gözlerine inanamıyordu..

Selma, bir erkeğin koluna girmiş, şen ve şakrak bir eda ile sallana sallana geliyordu.

Cevat karısına:

— Bu adam da kim?

Diye sordu.

Fikriye güldü:

— Müstakbel kocası.

Ve hemen ilâve etti:

— Bu istikbal pek uzak değilmiş.. Yarın nikâhları kıyılacakmış.. Selma bunu bizden saklamış.

Cevadın beyninden sanki bir kazan kaynamış su dökmüşlerdi.. Alnından boncuk tanesi gibi terler döküllüyor.. dizleri titriyordu.

— İnanmam, Fikriye. Bu bir sürpriz olsa gerek.

Diye mırıldanarak yerine oturdu.

Şüphe ve tereddüdün doğurduğu hayranlıklar uzun sürmedi.

Selma masaya vaklaştı:

— Fikriyeciğim, dedi, ben size den saklamıştım. Maksadım size bir sürpriz yapmaktı. Nişanlım Semih Kâmran Beyi takdim ederim.

Şaşaladılar. Selma, arkadaşlarını da Semih Kâmrana tanıttıktan sonra:

— Şimdi uzun uzun konuşabiliriz..

Diyerek oturmuştu.

Semih Bey de Selmanın yanına oturdu.

Doktor Cevat hafızasını yoklıuyordu.

— Teşerrüf ettim beyefendi..

Derken, Semih Kâmranı tanımağa çalışıyordu.

Bir türlü hatırlıyamamıştı.

Kendi kendine:

— Bu sima bana yabancı değil.. Acaba nerde gördüm!

Diyordu. Semih Kâmran çok neş'eliydi. Üçüncü defa kaybettiği sevgilisini - güzel tesadüf eseri olarak - yine bulmuştu.

Bir aralık Selmanın kulağına:

— Vallahi ben çok talihli bir adamım. Diye fısıldadı. Bu sefer ümidimi kesmiştim. Kız kardeşim de bana bir şey söylememiş, sadece: «Çantasını alıp gitti» demişti. Seni birgün sonra burada bulacağımı aklımdan bile geçirmemiştim.

Selma yavaşça sordu:

— Bana burada rastlamasaydınız ne yapcaktınız?

— Arayacaktım.. İstanbulun her köşesini dolasarak seni bulmağa çalışacaktım. Çünkü, benden ayrılsan bile. Bunun sebebini anlamak istiyordum. Biliyorsun ki, dün Kalamıştan ayrılırken, aramızda en ufak bir ihtilâf bile yoktu. Akşam üstü dönünce seni bulamadım.. Beynimden yıldırımla vurulmuşa döndüm. Sabaha kadar gözümü yummadım.. Uyumadım. Hep seni düşündüm. Yalnız seni..

Semih, sevgilisile biraz konuştuktan sonra, doktor Cevada döndü:

— Biz de Kalamışta oturuyoruz, beyefendi! Yarın saat iki buçukta nikâhımız kıyılacak. Mütevazı, âlâyişsiz bir merasim. Maamafih siz mademki komşusunuz. Hanımefendi ile birlikte bir şerbetimizi içmek üzere teşrif ederseniz memnun oluruz.

Cevat, Fikriyenin yüzüne baktı.

— Hay, hay beyefendi. Fakat, nikâh bu kadar acele mi?..

— Bizim için acele değil. Önceden kararlaştırmıştık.

Fikriye, Selmanın nikâhında bulunmayı çok istiyordu. Kocasına:

— Yarın gideriz, değil mi?

Dedi. Bu, Cevat için kaçırılar bir fırsat değildi. Onun nikâhında bulunmak bir acı olacaktı. Fakat, Selmayı bir kere daha görmek fırsatını kaçırmak bulyasile:

— Hay hay, dedi, gideriz.

Semih, kaybettiği servete kavuşan bir bazirgân tehalükile bize müsaade ediniz.. Akşam oluyor. Vaktinde evimize gidelim.

Hepsi birden ayağa kalktılar.

Selma, arkadaşının kulağına fısıldadı:

— Çantam sizde kalsın, e mi Fikriyeciğim! Birkaç gün sonra size uğrar alırım.

Ve para meselesini de ihmal etmiş olmamak düşüncesile yavaşça ilâve etti:

— Amcamdan alacağım paradan size vadettiğim miktarını da vermeğe çalışacağım. Sakın merak etme..

Vedalaştılar..

Ayrıldılar

☆

Kalamış yolunda.

Semih Kâmranla Selma konuşa konuşa gidiyorlar.

Selma soruyor:

— Biraz önce Fener kulesi dibinde verdiğiniz sözü unutmadınız, değil mi?

— Hayır. Unutmadım... Ve emin ol ki, kız kardeşimin yaptığı bu münasebetsizlikten çok mahcup ve müteessirim.

— Benim yerimde başka bir kadın olsaydı, bu kadar hakaret gördüğü ayni eve tekrar gitmezdi.

(Devamı var)

Avrupa Harbinin Yeni Meseleleri

Şimali Avrupanın yeni vaziyeti

Avrupanın şimalindeki harp 106 gün sürdükten sonra malûm şekilde bitti. Fakat Avrupanın o tarafındaki buhran ve endişe öyle kolay kolay nihayete erecek gibi değildir. Sovyet - Finlandiya muahedesi yeni bir vaziyet meydana getirdi. Bu vaziyet tabiîdir ki bundan sonrası için çok bahsedilecek türlü meselelere yol açacaktır. Sovyetler Baltık denizinde ileride Almanlar tarafından vukubulacak bir taarruza karşı kendi mevkiini tahkim etti. Leningradın emniyeti hasıl oldu. Şimalde de Buzlu denizde mevkie büsbütün hâkim olabilmek için Sovyetler şimalden cenuba doğru 150 kilometre genişliğinde ve 60 kilometre derinliğinde bir nüfuz sahası ele geçirmiş oluyor. Sovyetler artık İsveç, Norveç ile de Finlandiya arazisinden temin ettiği geçitler sayesinde komşu oldu.Sovyetlerle Finlandiya harbi bittikten sonra ortaya şimal devletleri arasında bir tedafüî ittifak akdi sözleri çıktı. Fakat Finlandiya bundan sonra Sovyetlerin muvafakati olmadan herhangi bir ittifaka girecek gibi değildir. İsveç ile Norveç ne pahasına olursa olsun herhangi bir harbe girmemek için çalışıp duracaklardır. Finlandiya evvelce bunlara ittifak teklif etmisti. Onlar kabul etmemişlerdi. Şimdi onların teklif edeceği bir ittifakı da Finlerin kabul edip etmemesi Sovyet - Fin ademi tecavüz muahedesine uygun görülüp görülmemesine bakıyor. Bunu da Moskova tayin etmiştir.

Fin hükûmetinin şimdi en meşgul olduğu cihet Sovyetlerle münasebatını iyileştirmek ve istikbalde Finlandiyanın varlığına bir tehlike ve tehdit gelmemesini temine uğraşmak oluyor.

Kahraman Fin milletinin üç buçuk ay en büyük fedakârlıklarla uğraşarak nihayet üstün kuvvetlere karşı sulhu kabul etmesi ve arazisinin 10 da 1 sahası ile 500 bin nüfusluk bir yeri Ruslara terketmeğe mecbur olması karşısında dünyanın Finlandivaya karşı duyduğu teveccüh ve hürmet her vesile ile görünmektedir. Geçen gün İngiliz avam kamarasında bu teveccüh hararetli surette gösterilmişti. Fakat o sırada Sovyetler aleyhinde de sözler söylenmişti.

Bundan bahsederken Londralı Deyli Ekspresin yazdığı birkaç satır manalıdır. Bu sözler Finlandiyayı kurtarmaz, diyor, fakat Sovyetler aleyhindeki sözler İngiliz - Sovyet münasebatının iyileşmesine mâni olabilir.

Görülüyor ki Fin - Sovyet harbinden sonra şimalî Avrupanın vaziyeti daima mevzuu bahsolacak ve bugünkü büyük meselelerin birbirine ne kadar bağlı olduğu görülecektir.

* *

EN SON DAKİKA

Millî Şef'in telgrafı

Ankara 25 (A.A.)— Dost Elen devleti istiklâlinin 129 uncu yıldönümü münasebetile Cumhur Başkanı İsmet İnönü tarafından Elen Kralı Majeste Jorja bir tebrik telgrafı çekilmiştir.

Başvekil Refik Saydam ile Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu da Elen Baş ve Hariciye Nazırı General Metaksasa birer tebrik telgrafı göndermişlerdir.

Hariciye protokol müdürü Salâhattin Elen sefaretine giderek, Elen istiklâlinin bütün Türk milleti tarafından sevinçle karşılandığını, beyan ederek kardeş millete tebriklerini bildirmiştir.

Şarkî Akdenizde sulh muhafaza edilecek

(1 inci sahifeden devam)

«— Yugoslavya ile İtalya tarafından imza edilmiş olan Belgrat itilâfları iki memleketin münasebetleri için yeni bir dostluk ve iş birliği devresi açmıştır. Bu itilâflar hayatî bir mahiyeti haiz olduklarını ve iki memleketin menfaatlerinin tekabül ettiklerini göstermişlerdir. O zaman olduğu gibi bugün de İtalya ve Yugoslavya tarafından takip edilen siyasetin sağlam temelini teşkil edeceklerdir.»

Markoviç, Kont Ciyano'ya çektiği tegrafta şu cevabı vermiştir:

«— Kuvvetini mütekabil emniyet ve saygıdan ve menfaat birliğinden alan iki memleket arasındaki dostluk şimdiki hâdisat karşısında hususî bir ehemmiyet ikteseb etmekte ve bizde ayni feyizli iş birliği siyasetinde sebat etmek arzusunu tazviye eylemektedir.»

Kont Ciyano, gazetecileri kabul ederek dostluk paktının verdiği mes'ut neticelerden dolayı memnuniyetini bildirmiş ve İtalya ile Yugoslavyanın müşterek menfaatlerinin müdafaası için üç sene evvel girdikleri yolda yürümeğe devam edeceklerini söylemiştir.

Diğer cihetten Markoviç, matbuat ihtisaslarını ayni şekilde ifade etmiştir. Nazır, Belgrad itilâfının her şeyden evvel Adriyatikte ve Avrupanın cenubu şarkisinde müessir bir sulh unsuru olduğunu kaydetmiş ve dünyanın bu kısmında sulhun ve şimdiki vaziyetin idamesini istihdaf eden iki hükûmet tarafından sarfedilen gayretlerin muvaffakiyetle neticelenceğinden emin bulunduğunu ilâve eylemiştir.

Sovyet Rusya ve İtalya, Almanyanın yeni ittifak tekliflerine karşı soğuk davranıyor

(1 inci sahifeden devam)

ALMANYANIN GAYESİ!

Paris 25 (Hususî) — Paris gazeteleri, üç taraflı paktıtan ve bu paktın akdolunamıyacağından bahsediyorlar. Pötiparizîyen gazeetsi şöyle diyor:

«Sovyet Rusya, Basarabyadan ka'iyyen vaz geçmemişir. Faka, şimdi en ziyade Karadeniz ve Boğazlara ehemmiyet vermektedir. Romanyaya karşı harekete geçmekle Almanyanın taşesini güçleştirmek ve Romanyanın müttefiklerinin müdahalesine meydan vermek istemiyor.

«Almanların maksadı malûm: Balkanların iktısadî kaynaklarını ele geçirmek. Bunun için her türlü manevraya müracaat edecekleri, nizumunda Balkan devletleri üzerinde tazyik yapmaktan çekinmiyecekleri muhakkak. Son zamanlarda Belgrat, Sofya, ve Bükreşteki Alman diplomatlarının bu hususta büyük bir faaliyet göstermeleri de buna bir delil..

«Fakat, Almanyanın »Drak Nas Osten - şarka doğru» politikası aklı kalmıştır. Musolini, Sovyetlerle uzun bir iş birliği yapmaktan müteredddit göründüğü gibi Roma ve Vatikan siyasî mehafili de bu na karşı muariz olduğuhu alenen izhar etmekten çekinmemektedir.

«Netice: Balkan devletleri, böyle bir pakt yapılsa bile istiklâllerini müdafaa etmekte tereddüt gösteremiyeceklerdir..»

MANALI BİR NUTUK

Roma 25 (Hususî) — İtalyan Maarif Nazırı Parolini Romada söylediği bir nutukta İtalyanın Avrupa ittilâfı karşısındaki vaziyetine temas ederek demiştir ki:

«— Gitmekle beraber nereye gideceğimiz meselesi tetkik edilecek bir noktadır. İtalya kendi meşru menfaatlerinin yolunu takip ediyor. Faşistler için, harp mi, sulh mu?. Keyfiyeti ikinci derecede kalır. Esaslı ve ihmal edilmiyecek olan nokta İtalyanın bugünkü tadilâttan bütün meselelerini halletmiş olarak çıkmasıdır.»

Elen istiklâlinin 119 uncu yılı

(1 inci sahifeden devam)

nişlemiş, kâh daralmış, dahilî ihtilâflar hiç bir zaman eksik olmamış, askerî kalkınmalar olmuş, iktısadî, malî buhranlar geçirilmiştir. Fakat, yine bu millî bayramın 25 mart 1937 de tes'idi esnasında, Yunan matbuat ve turizm müsteşarı Nikoludis'in söylediği gibi, Elen milleti yavaş yavaş, fakat emniyetle doğrulmağa muvaffak olmuştur. Bugün Elen milletini dahili çekişmelerden âzade, her zamandan daha ziyade millî birliğine sahip ve ahval karşısında daima müteyakkız görüyorsak, bunu Elen milletini üç buçuk senedenberi mukadderatını eline almış olan Başvekil Metaksasın göstermiş olduğu azimli ve isabetli siyasetine ve icraatına medyundur.

Bugün Yunanistan muntazam ordusu, sağlam maliyesi, devamlı çalışmasile dünya milletleri arasında kendisine mümtaz bir mevki ayırmış bulunmaktadır.

İttifaklarına, dostluklarına, iyi techiz edilmiş disiplinli ordusuna güvenen bugünkü Elen milleti, istikbaline her zamandan ziyade emniyetle bakmaktadır.

Dost Türkiye, Elen milletinin bugünkü sevincile beraberdir.

SPOR

Fenerbahçenin dünkü galibiyeti

Hakkıdan mahrum olarak çıkan Beşiktaşın hücum mecalsizliği dünkü oyunda tamamile belli oldu

YAZAN: EŞREF ŞEFİK

Dün Fenerbahçeliler senelerdenberi Beşiktaş karşısında muvaffak olamadıkları bir gol farkile galip geldiler.

Sarı kadıverthler 5 - 1 gibi bir farkla maçı kazandıklarına sevinebilirler, fakat dün çıkardıkları futbolün sayı farkı kadar yüksek olmadığını da düşünürler, sanırım.

Hücum hattında Hakkı yerine Hüsnüyü oynatmağa mecbur olan Beşiktaş takımının, arkah atları da hayli aksaktı. Taarruzlarının tehlikesi pek düşmüş ve hücum hattının mecali tamamile kesilmiş bir halde çabalayan çabalayan Beyazsiyahlılar önünde, Fenerin ekseriya tenkit edilen müdafileri dahi becerikli bir halde gözüktüler.

Gol üstüne gol çıkaran Fener muhacimlerinin müessirlik kabiliyetleri diğer oyunlarından farklı değildi. Sağaçık oynattıkları küçük Fikret dalıcı bir tarzda oynadığından esasen ağızca olan Beşiktaş müdafilerini iyi dağıtıyordu. Fikretin Melihi besleme tarzı da biraz uygunlaşmıştı. Fakat bu farklar dünkü gol sayısının bir klas oyunu ile elde edildiğin isbat edecek derecede değidi.

Beşiktaşta Hakkı olmadığından, Fenerin merkez muavin mevkiindeki Esat yerini doldurdu. Boncuk Ömerin Fenerin sağ muavin yerinde M. Reşadın soldaki tecrübesini terazileyecek kıvama yaklaştığını gördük. Maamafih ayni muavinlerin Hakkılı ve hızlı zamanındaki Besiktaş muhacimlerine karşı da dünkü rahatlıkla oynıyacaklarını kimse idda edemez.

Şunu tekrar edebiliriz; Fenerbahçeliler Melihi merkezde okvarî oynatacak, onun her akınını bir tehlike haline sokacak şekilde henüz işliyemiyorlar. Yalnız bu hususta eskisinden daha şuurlu hareket ettikleri muhakkak.

Dünkü oyunda yer iki tarafda da göze hoş gelecek bir sistem görülmemesinde Beşiktaşın karışık ve çok dağınık oyun tarzının bir dereceye kadar dahli vardır.

Bu semeki ilk maçları başlarken yazmıştım; Beşiktaşın kadrosunu gençleştirmek mecburiyetinde olduğunu aksi takdirde takımın telâfi edilemiyecek kadar geçkinleşeceğini hatırlatmıştım. Bana öyle geliyor ki, Beşiktaş hücumlarına mecal veren, muhacimlerinin tesirini arttıran Hakkı çıkarılınca geçkinlik vaziyeti tamamile meydana çıkmış oluyor. Yani Hakkısız Beşiktaş hücum hattı tam yaşını gösteriyor.

Gol çıkarmağa memur olan bir hattın bir oyuncunun hızına ve hevecanının gençliğine bağlanması ne kadar doğrudur bilemem.

Fenerbahçeliler de eksiklerini gördükleri halde daha iyilerini ve kençlerini bulamadıklarından, bazı oyuncularını değiştiremiyorlar.

Dün biri Beşiktaşlı, diğeri Fenerli iki idareci ile görüşmüş gibi görünen oyuncular hakkında kısaca dertleştik. İki idareci de ayni derdimizi tekrarladılar.

Bizde bir futbolcu otuzuna dayanınca ihtiyarlıyor. Birkaç müstesnasından başka bu kanaati yanlışlıyacak futbolcu gösteremeyiz.

Şu halde takımların gençleştirilme meselesini oyuncu kaynaklarını değiştirerek halletmeyi düşünmeliyiz. Eskiden mekteplerden alıyorduk. Şimdi başka menbalar aramalıyız. Yoksa bu şekilde her takımın geçginliği mukadderdir.

● ●

Dünkü müsabakalar

İlk Balkanlar arası kır koşusu şampiyonası dün Heybeliadada yapılmıştır. Umumî tesnif neticesinde Yugoslavlar Balkan birincisi, Türkiye ikinci Yunanistan üçüncü gelmiştir. Dün bu münasebetle merasim yapılmış, misafirlere Heybeli deniz lisesinde bir çay ziyafeti verilmiştir.

DÜNKÜ MAÇLAR

Dün İstanbul şampyou Beşiktaşla Fenerbahçe arasında günün en mühim maçı yapıldı. Neticede Fenerbahçe Beşiktaşı 5 - 1 mağlûp etti. Galatasaray - İstanbulspor maçı da Galatasaraylıların 3 - 0 galibiyetile neticelendi. Vefalılar da Kasımpaşayı 2 - 1 yendiler. Beykozlular da Süleymaniyeyi 2 - 1, Topkapı Hilâli 3 - 0 yendiler.

Bütçe hazırlıkları

(1 inci sahifeden devam)

Teşkilâtlarında fazlalık görüldüğü halde bütçe açığını kapatmak için nisbetlerinin arttırılması lüzumlu görülen vergi ve resimlerden nisbetlerin arttırılması yüzünden ticarî ve sınaî teşebbüsler kazanç vergisinden 1 milyon 119 bin, bankalar ve sigortalar muamele vergisinden 943 bin, şeker ve glikozdan 5 milyon 950 bin, tütün ve içkilerden 3 milyon 660 bin, bunlardan alınan müdafaa vergilerinden 330 bin ve hava kuvvetlerine yardım vergisinden de 6 milyon 150 bin lira fazla tahsilât elde olunacaktır.

Ayni suretle nakliyat vergisinin arttırılması 1 milyon 500 bin, ham petrol ve müştakları 1 milyon 360 bin, dahilî istihlâk vergisinin arttırılması 3 milyon 442 bin 405 lira fazla para temin edecektir.

Damga rüsumunun arttırılması ile de 500 bin lira temin olunacaktır.

DAİRELERDE TASARRUF

Muhtelif dairelerin yeni yıl bütcelerinde % 10 tasarrufla hazırlanmıştır. Başvekâletin yeni yıl bütçesinde 130 bin lira tasarruf temin olunmuştur. Bu paranın 1500 lirası mefruşat ve demirbaş faslından, 500 lirası müteferrikadan, 2000 lirası harcirahlardan, 118 bin 400 lirası tahsisatı mestureden, 1000 lirası tamir faslından tenzil olunmuştur.

Pasif korunma işleri için de Başvekâletin yeni bütçesine 2000 lira konulmuştur.

Şûrayı Devlette tasarruf edilen para da 32 bin liradır ve bunun 18 bin 720 lirası kadroda yapılacak tenkihattan, 4700 lirası tekaüt ikramiyesinden, 300 lirası harcirah hesaplarından tasarruf olunmuştur.

Divanet işleri reisliği bütçesinde de 1840 lira ücret ve ikramiyeden, 12 bin 492 lira memurin maaşlarından, 3616 lira müstahakkini ilmiye maaşlarından olmak üzere 62 bin 554 lira tasarruf olunmuştur.

Gümrük ve inhisarlar bütçesinde tasarruf olunan para ise 167 bin 577 liradır. Ve bunun 1630 lirası mefruşat faslından, 5500 lirası vekâlet otomobil masrafından, 49 bin lirası daimî memurlar harcirahlarından. 10 bin lirası staj için hariç memleketlere gönderilecek müfettişler ve memurlar harcirahlarından, 48 bin 840 lirası daimî ve muvakkat ücretlerden tasarruf olunmaktadır.

ŞİFA BULMUŞ AĞRI

Bay J. O. C. Yazıyor :

Ekseriya okuyoruz. Tedavi gören ilâçlar varmış fakat, ALLCOCK yakısından bahsedilince, kat'iyyen mübalâğa değildir. Bir zat akşam tatbik ettiği bir ALLCOCK yakısı, bir gece zarfında tesirini göstererek ve devamlı sıcaklık tevlid ederek ağrıyan mahalli teskin etmiştir.

ALLCOCK, romatizma, lumbago, siyatik, delikli ALLCOCK yakılarile şifayap olmuşlardır.

ALLCOCK yakılarının tevlid ettiği sıhhî sıcaklık, OTOMATİK BİR MASAJ gibi hemen ağrıyan yerin etrafını kaplar. ALLCOCK yakılarındaki kırmızı daire ve kartal resimli markasına dikkat ediniz. Eczanelerde 27 buçuk kuruştur.

Üçler ittifakı niçin olamaz?

(Başmakaleden devam)

malarında menfaat ve zafer tasavvur edemezler.

D— İtalya için de Sovyet Rusya için de menfaat Almanya - İngiltere - Fransanın döğüşmesinde ve kendilerinin harp sonunda kuvvet ve kudretlerini muhafaza eylemelerindedir.

E— Bugün için Sovyet Rusya ve İtalyaya bazı vâitlerde bulunabilen Almanyanın bu vaitleri tahakkuk ettirebilecek bir vaziyete gelmiş olması ancak, İngiltere ve Fransanın yıpranması ve davayı kavbetmeleri ile mümkün olabilir ki bu neticeyi istihsal ve dünyaya hâkim olmak emelini muhafaza eden bir Almanya karsısında yarın İtalya ve Sovyet Rusyanın vaziyeti ne olur?. Hangi kuvvet Almanyanın Adriyatike ve İtalyan sahil şehirlerine inmesine, şarka doğru ilerlemesine ve yayılmasına mâni olabilir?.

Görülüyor ki, yukarıdaki sebepler Sovyet Rusya - İtalya - Almanya anlaşmasının vukuuna imkân bırakmıyan esasların bazılarıdır. Bu sebepleri çoğaltmak ve sıralamak mümkündür. Hakikat de, Sovyet Rusyanın da, İtalyanın da bugün Berlin ile bir menfaat iştirakinden ziyade harbi üzerlerine sıçratmamak ve ayni zamanda Berline karşı müstakbel emniyetlerini de temin eden bir politika taktiği takip ettikleri muhakkaktır.

(Berlin), onları fakat, onlar da (Berlin) i idare ve binnetice kendilerinin seyirciliğini idame ediyorlar ve «parsa» bekliyorlar.

ETEM İZZET BENİCE

SON TELGRAF'ın tarihi tefrikası : 19

Reşit Paşanın Hatıratı

MAKEDONYA ATEŞLER İÇİNDE

Yazanlar:
İskender F. SERTELLİ — Cevdet Reşit YULARKIRAN

Avcıların gecelediği çatı altında, Sandanski ve avenesi de vardı

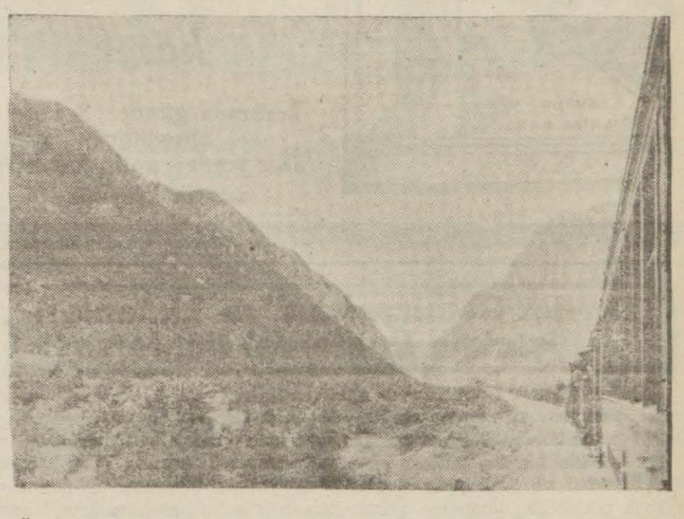

Bulgar çeteleri Menlik civarındaki Perin dağlarındaki sırtlarda dolaşıyordu

İşte, büyük felâket şimdi başlıyordu.

Avcılar evden çıkar çıkmaz, müthiş bir yaylım ateşile karşılaşarak şaşırmışlardı.

Evin üstündeki çatı arasından devamlı bir kurşun yağmuru yağmağa başlamıştı. Jandarmalardan biri ağır surette yaralanıp dereye yuvarlanmış, ikisi hafif yaralı olarak, ağaçları siper alıp silâhlarına sarılmışlardı.

Biraz sonra mesele anlaşıldı: Avcılar geceyi bu sıcak odada geçirirken, Sandanski de avenesile birlikte, ayni evin tavan arasında gecelemişti. Demek ki, aradıkları haydutla o gece başbaşa kalmışlardı!.

jandarmalar ani bir baskına uğradıkları için, kendilerini müdafaa edemiyecek kadar müşkül bir vaziyete düşmüşler ve kurşun menzilinden uzağa iltica etmek mecburiyetinde kalmışlardı.

Tipinin şiddeti çetecilere yardım etmişti. Sandanski bu vaziyetten istifade ederek ve avcıların Türk jandarması olduklarını anlıyarak, kaçmağa muvaffak olmuştu.

Ne yazık ki, ilkönce evin her köşesini aramamak gibi bir gaflete düşmeleri yüzünden, jandarmamız bu fırsatı da kaçırmış oluyordu.

Menliğe eli boş olarak dönmüşlerdi.

Bu hâdisenin tafsilâtından ancak Reşit Paşa haberdar olmuş, Sandanski ile bir çatı altında geceledikleri vilâyete aksettirmemişlerdi.

★

Maliye komisyonu âlisi . .

Reşit Paşa jandarma teşkilâtını takviye etmek ve çetecileri daha esaslı bir şekilde takip ettirmek maksadile vilâyetten tahsisat istivor ve Serezde hazırlıklar yapıyordu.

Bu sırada, İstanbulda (maliye komisyonu âlisi) namile ve Padişahın arzu ve iradesile, geniş salâhiyetli bir komisyon teşekkül etmişti.

Bu komisyon hazinenin açığını kapatmak için, birçok vilâyetlerin göze çarpan varidatını İstanbula naklediyordu. Bu arada Selânik vilâyetindeki âşar ve sair varidattna da vaz'ıyed etmişti.

Komisyon, yalnız vilâyetin ve vilâyetteki ordunun ihtiyacını karşılamak üzere emlâk vergilerini vilâyete bırakmıştı.

Haibuki, vilâyete bırakılan bu varidatla memurlara senede iki maaş bile verilemiyordu.

Vilâyetin muhtelif ihtiyaçlarına karşılık olarak, bütün hükûmet şubelerine taksim edilen vergi hasılatı aylar geçtikçe azalıyor, tahsilât muntazam yapılamıyor ve 1319 yılı haziranından 1320 haziranına kadar, hükûmet memurlarına ancak bir buçuk aylık maaş verilebiliyordu.

Şüphe yok ki, senede on iki aylık hizmetine mukabil ancak bir buçuk ay maaş alan bir memur, herşeyden önce kendi midesini düşünüyor ve bu yüzden - her vilâyette olduğu gibi - Rüşvet, ve hırsızlık alabildiğine ilerliyordu.

Selânik valisi Tevfik Bey ve müfettişi umumî Hüseyin Hilmi Paşa taraflarından, İstanbuldaki (maliye komisyonu âlisi) ne defaatla yazılan telgraf ve tezkerelere:

«İdarei maslahat ediniz!»

Cevabından başka birşey gelmiyor ve (idarei maslahat) klişesi en baştan en küçük memura kadar inerek, halkın işleri sürüncemede bırakılıyor, yalnız, para verenlerin işleri neticelendiriliyordu.

Vilâyetten de, Reşit Paşanın jandarma takviyesi hakıkndaki tahsisat talebine ayni cevaplar veriliyordu.

Reşit Paşa başladığı işi bozmak istemiyor ve huduttaki tehlikelerin gittikçe, gün geçtikçe büyüdüğünü, birçok müslüman köylerinin yakıldığını, sayısız masum insanların yokyere kanları döküldüğünü görerek meyus oluyordu.

Bir jandarma neferinin bile, yevmiyesi verilmeden şehirden dışarıya çıkarılmasına imkân yoktu. Para sıkıntısı o dereceyi bulmuştu ki, beş jandarmanın mühim ve müstacel bir takibe çıkacağı zaman bile, yevmiyelerinin verilmeleri işi günlerce sürerdi.

jandarmanın başında, Tayyar Bey gibi namuslu, dürüst ve fedakâr bir kumandan bulunmasaydı, Reşit Paşanın vaziyeti çok müşkülleşecek ve bilhassa eşkıya takibi işlerinde temin ettiği büyük muvaffakiyetlerin onda birini bile elde edemiyecekti. Zira, jandarma parasız bir adım bile atmıyordu. Bir mutasarrıf, dâhi de olsa, jandarmasız, ne yapabilirdi?

Ferik İbrahim Paşa da bu vazivetten cok müteessirdi.

«— Mütearrızın kolu, jandarmadır. Halbuki, jandarmamız bugün felce uğramış bir haldedir, jandarmaya para verilmezse, en büyük fenalığı yabancılardan değil, onlardan beklemeliyiz.»

Diyerek mütemadiyen vilâyete ve Müşirliğe telgraflar yağdırır, Serezin hususiyetlerinden ve huduttaki hâdiselerden bahsederek nazarı dikkati celbeder dururdu.

jandarma kumandanı Tayyar Bey ne yapıp yapar, Reşit Paşanın yardımile jandarmanın aylıklarını oldukca muntazam vermeğe çalışırdı. Zaten jandarma kumandanı, her direktifi mutasarrıftan alır, onun riza ve malûmatı olmadan hiç bir iş görmezdi.

(Devamı var)

Halifaks'ın nutku

Londra 25 (A.A.)— İngilizradyosunun haberler bülteninde Lord Halifaks yiğit Fin milletinin İngiltere imparatorluğunun silâha sarılmasını mucip olan idealler ve hedefler için kahramanca çarpıştığını ve bu hedeferin küçük olsa bile her milletin yaşamak ve komşu devletlerin taarruzuna karşı emin bulunmak hakkında malik olmasından ibaret olduğunu beyan etmiştir

Çocuk Hekimi
Dr. Ahmed Akkoyunlu
Taksim - Talimhane Palas No. 4
Pazardan maada her gün saat 15 den sonra. Tel: 40127

Yazan: Rahmi YAĞIZ — No: 68

Donanma Geliyor

— Sizin İstanbulda kimseniz yok mu? — Vardı, şimdi kimse kalmadı

Diyerek oynadığı rolde devam ediyordu.

Davust da, ilk lokmaları sükût ile çiğnerken şöyle düşünüyordu:

— Hazırlıksız, mevsimsiz ve âkibeti meşkûk bir harbe girişin Osmanlı payıtahtında engin bir sefalete sebep olduğunu apaçık gösteren misallerden birisi de böyle nad'de genç Türk kızlarının açıp ve çıplak sokak ortasında kalışıdır.

İmparatorluk uçsuz, bucaksız bir felâkete doğru devadımlarile koşuyor. Köşede, bucakta böyle neler Türk kızları şimdiden bir ırk felâketine uğramış bulunuyorlar. Fuhşun artışı, açlık, Osmanlı efkârı umumiyesindeki ümitsizlik, muvaffakiyetimize hizmet eden yardımcılar.. Bu kimsesiz kızdan çok istifadem olacak. Yüzbaşı Sanbergerle albay Wangenheimin kulakları çınlasın.. Artık madam Vasillinin de Frov Krissinin de faaliyetine son çekeceğim!.

Bir müddet, sesiz, sessiz yemekle meşgul olan iki genç de artık bu sükûttan bıkmışlardı. Davust, Meleğin söze başlamasını bekliyor, onun açacağı söz zemini üzerinde kurcalamalarla Meleğin hüviyetini, karakterini, zekâ ve kabiliyetini anlamayı kuruyordu.

Genç adamın bekleyisi uzun sürmedi.. Melek, artık yemeğin nihayet bulacağı sırada içli bir ah çekerek derin bakışlı gözlerini perdeleri sımsıkı kapalı pencereye çevirerek mırıldandı:

— Hayat öyle çapraşık bir muamma ki.. Açlıktan ölüm derecesine varan, ümitsizliğe düşmüş ve çaresizlik içinde kalmış bir insana hiç ummadığı zaman en mükellef sofra başında yemek yemek fırsat ve imkânını veriyor.. Sonra da..

Melek durdu. Sözlerinin, delikanlı üzerinde yaptığı tesiri kontrol etmek için göz kuyruğile Davustu süzerek oynadığı «zavallı kadın» rolünü sürdürdü.

Davust, Meleği alâka ile dinler görünüyor, sahane gözlerinde; ıztırap karsısında ic burukluğu duyan bir ifade canlandırarak Meleğe bakıyordu. Genç kadın:

— Sonra da!..

Cümlesile yarıda bıraktığı sözü tamamlıyacak gibi bir tavır takınınca Davust sözü aldı:

— Evet.. Sonra da?!.

Melek, söylemekten çekiniyor - muşcasına ilâve etti:

— Sonra da, öbür tarafta bütün bu açlığa ve şefalete inanmıyan, bolluk içinde yüzen, fakat sofrasındaki zenginliği sıhhî sebeple midesine indiremiyen, içine sindiremiyenler var. Biz; bir lokmayı kendimizi hırpalıyarak takıp ederken o da her zenginliğine rağmen müştakı bulunduğu bir damla sağlığın peşinde hayal ve ümit koşturur... Hayat bu...

Davust Meleği teselliye davrandı:

— Hakkınız var küçük hanım!.. Yerden göğe kadar hakınız var!. Fakat dünya kurulduğu günden beri ayni hali muhafaza etmektedir. İlâhî iradenin tecellisi böyle oldukca bu şekil kıyamete kadar da devam edecektir.

Melek, ic geçirerek tasdik etti:

— Doğru...

— Sizin İstanbulda kimseniz yok mu?.

Genç kadın, delikanlının bu sualine içli bir noktasına el vurulmuş keder dolu bir insan edasile karşılık verdi:

— Vardı.. Fakat şimdi hiçbirisi kalmadı!.

— Nerede oturuyorsunuz?

— Simdi, müsaadenize sığınarak arzediyorum:

— Burada...

— Buraya gelmeden evvel nerede oturuyordunuz?

Melek güldü:

— Zeki gözlerinizden dilenci olmadığım, yani dilenciliği meslek tutmuş bir kadın vaziyetinde bulunmadığım gizli kalmadı. Benim kim olduğumu, hayatımı, şimdiye kadar gecirdiğim ömrün şeklini öğrenmek istiyorsunuz. Esasen, davetini kabul ettiğim, evinde misafir kalmağa karar verdiğim bir adamdan bunu saklamayı fazla bulurum.

Harpten evvel, yani iki yıl önce ben de mes'ut bir yuvanın dişi bekçisi, genç bir kocanın yolunu gözliyen bahtiyar bir zevce idim.. Kocam zabitti.. Seferberlik ilân olunduğu zaman kıt'asile birlikte İstanbuldan ayrıldı.. Beni, karnımdaki çocuğumla yalnız başıma bıraktı:

— Karıcığım.. Göreceksin, harp birkaç ay içinde kudretli Alman ordusunun muzafferiyetile nihayet bulacak. Bu toprak davasında memleketimizin muhafazasını bize emanet eden yüksek milletimizin müdafaası için senden ayrılıyorum. İnşallah çabucak kavuşuruz!. Sana sık sık mektup göndereceğim. Beni cevapsız bırakmayacak emi?.

(Devamı var)

AĞIZ, BOĞAZ İLTİHABLARINDA, DİŞETİ KANAMALARINDA
RIDA DIŞ SUYU
NUN ILIK OLARAK GARGARASI, BU İLTİHABLARIN ŞİFASINI TEMİN EDER

GRİPİN

Baş,Diş,Nezle, Grip, Romatizma Nevralji,kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.
Her yerde pullu kutuları ısrarla isteyiniz

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme U. idaresi ilânları

Bedeli Türk - İngiliz kredi anlaşmasından tediye edilmek üzere nübayaası takarrür eden takriben 480 adet tampon ve 2000 adet yay pazarlık suretile ve münhasıran İngiliz firmalarından satın alınacaktır.

Bu hususta tanzim edilmiş olan şartnameler Londrada Türk Ticaret teşeliğinden ve Ankarada Devlet Demiryolları Malzeme dairesinden tedarik edilebilir. Şartname almak istiyenlerin bu kabil malzeme imal eden bir İngiliz fabrikasını temsil ettiklerini firma timini vermek suretile bildirerek, tahriren veya şifahen yukarda sözü geçen yerlere müracaatları lâzımdır.

Verilecek tekliflerin en nihayet 10/5/1940 tarihine kadar Ankarada Devlet Demiryolları Merkez Dokuzuncu Artırma Eksiltme komisyonuna tevdi edilmiş olması lâzım gelleceği ilân olunur. 2097

★ ★

Muhammen bedeli 8950 lira olan 50000 Kg. petrol 1/4/1940 pazartesi günü saat (15) on beşte Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 671 lira 25 kuruşluk muvakkat teminat, kanunun tayin ettiği vesikalarla tekliflerini muhtevi zarflarını ayni gün saat (14) on dörde kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (2028)

★ ★

Muhammen bedeli 19000 lira olan ziya ile çalışan bir tabı makinası 9 mayıs 1940 perşembe günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 1425 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat 14.30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme binasından, Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğindendağıtılacaktır. 2296

Sayın müşterilerimize müjde:

Sabık ŞAMLI ve yanan ATA ATABEK mağazasındaki familâ TRİKOTAJ, Çamaşır ve sair TUHAFİYE çeşitlerimizi ayni sırada sabık Tayyare Piyango müdiriyeti binasının sağ tarafında 47.2 No. da bulabilirsiniz.

HAYRİ KOYUNCU

Selimiye Askerî Satınalma Komisyonu ilânları

Cinsi	Miktarı Kilo	Miktarı Gr.	Tahmin bedeli Lr.	Tahmin bedeli Kr.	ilk teminat Lr.	ilk teminat Kr.
Çivi Muhtelif	6341	960	1586	23	118	97
Tel	231	600	116	06	8	80
Çinko	1049	030	4199	72	314	98
Cam	88	M.2.	114	40	8	60

Yukarıda nevi ve miktarları tahmin bedellerile teminatı muvakkateleri yazılı (4) kalem inşaat malzemesi taliplere ayrı ayrı ve yahut birden ihalesi yapılmak üzere pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 6/3/940 Salı günü saat 14 de yapılacaktır.. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli gün ve saatte teminat paralarile Selimiye Tümen satınalma komisyonuna gelmeleri. (2955)

İstanbul Defterdarlığından:

Tamir edilmekte olan Beşiktaş kaymakamlık konağında yaptırılmasına lüzum görülen 800 lira keşifli elektrik tesisatı acık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 8 nisan 940 pazartesi günü saat 14 de Millî Emlak müdürlüğünde toplanacak olan komisyonda yapılacaktır. Muvakkat teminat, 60 liradır. İsteklilerin bu işe benzer en az 2000 liralık iş yaptıklarına dair idarelerden almış oldukları vesikalara istinaden İstanbul vilâyetine müracaatla eksiltme tarihinden itibaren 8 gün evvel almış olacakları ehliyet ve 940 yılına ait ticaret odası vesikası ibraz etmeleri muktazidir.

Keşif, şartname ve sair evrak millî emlâk müzayede bürosunda görülebilir. «2154»

MİLLİ PİYANGO

150.000 Lira

El plânlarında da yazıldığı gibi 3 üncü keşide biletlerini herkes

Nisanın 4 üncügünü akşamına kadar değiştirmelidir

Aksi takdirde bu numara üzerinde hiç bir hak iddia edilemez.

İstanbul Komutanlığı Satınalma Komisyonu İlânları

Çatalca müstahkem mevki birlikleri ihtiyacı için altmış bin kilo sığır eti kapalı zarfla ihalesi 10/4/940 Çarşamba günü saat on beşte yapılacaktır. Muhammen tutarı on sekiz bin liradır. İlk teminatı bin üç yüz elli liradır. İsteklilerin ilk teminat makbuzu veya mektuplarile 2490 No. lı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalarile birlikte ihale saatinden bir saat evveline kadar teklif mektuplarını Hadımköyünde Komutanlık satınalma komisyonuna vermeleri. (2163)

★

Münakasa günü talibi çıkmıyan komisyonumuzda mevcut keşif namesine göre Ayazağa süvari binicilik okulunda depo olarak kullanılmak üzere pazarlıkla bir tamirat yaptırılacaktır. Münakasasına 4/4/940 Perşembe günü saat on beşte başlanacaktır. İsteklilerin belli gün ve saatte Fındıklıda Komutanlık satınalma komisyonuna müracaatları. (2237)

★

Münakasa günü talibi çıkmıyan komisyonumuzda mevcut keşif ve şartnamesine göre Bostancı Başbüyük depolarının tamiri pazarlıkla yaptırılacaktır. Münakasasına 4/4/940 Perşembe günü saat on dörtte başlanacaktır. Muhammen bedeli dokuz yüz doksan dokuz lira kırk beş kuruştur. İlk teminat parası yetmiş dört lira doksan beş kuruştur. İsteklilerin ilk teminat makbuz veya mektuplarile 2490 savılı kanunun 2 ve 3 ncü maddelerinde yazılı vilâyet nafıa fen fen müdürlüklerinden alacakları vesikalar'le beraber belli gün ve saatte Fındıklıda Komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (2239)

RADYO
ANKARA RADYOSU

Dalga Uzunluğu:

1648 m. 182 Kc/s. 120 Kw.
T.A.P. 31.7 m. 9465 Kc/s. 120 Kw.
T.A.Q. 19.75m. 15195 Kc/s. 20 Kw.

18.— Program ve memleket saat ayarı, 18.05 Müzik: Radyo caz orkestrası, 18.40 Konuşma (umumi terbiye ve beden terbyesi), 18.55 Serbest saat, 19.10 Memleket saat ayarı, Ajans ve meteoroloji haberleri, 19.30 Müzik: Karışık program, Saz eserleri ve şarkılar, 20.15 Konuşma (Fen ve tabiat bilgileri), 20.30 Müzik: Çalanlar: Vecihe, Cevdet Kozan, Reşat Erer, Ruşen Kam.

1 — Tamburî Ali Ef. Suzidil peşrevi, 2 — Tamburi Ali Ef. - Suzidil ağır semai: (Kani yâdı lebinle), 3 — Fahri Kopuz - Suzidil şarkı: (Tıfla nagamın acınmaz), 4 — Tamburî Ali Ef. - Suzidil şarkı: (Her bir bakışında),

1 — Kürdili Hicazkâr Şarkı: (Neş'eyle geçen), 2 — Suphi Ziya - Kürdili H. Şarkı: (Bahçenizde sünbül olsam), 3 — Dede - Kürdili şarkı: (Bivefa bir çeşmi bidad), 4 ..... - Kürdili köçek: 5 — Adana türküsü: (Çıkar yücelerde yumak yuvarlanır), 6 — Suphi Ziya - Hicaz divan: (Dün gece yes ile), 21.15 Konser takdimi: Halil Bedii Yönetken, Müzik: Radyo orkestrası (Şef: H. Ferid Alnar), L. Van Beethoven, Konçerto (Keman ve orkestra için), Solist: A. B. Winkler, 22.15 Memleket saat ayarı, Ajans haberleri, Ziraat, esham-tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat) 22.30 Müzik: Hindemith - Ressam Mathis senfonisi (pl.), 22.55 Müzik: Cazbant (pl.), 23.25/23.30 Yarınki program ve kapanış.

İstanbul Levazım Âmirliğinden verilen HARİCİ ASKERİ KITAATI İLÂNLARI

Keşif bedeli 266,808 lira olan benzin tankları kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İhalesi 27/3/940 Çarşamba günü saat 11 dedir. İlk teminatı 14,423 lira şartnamesi 1335 kuruşa komisyondan alınır. Taliplerin ihale saatinden bir saat evveline kadar zarflarını Ankarada M. M. V. satınalma komisyonuna vermeleri. (1396) (1863)

★

262,500 kilo sığır eti kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İhalesi 1/4/940 Pazartesi günü saat 15 de Edirnede Sanayi kışlasında askeri satınalma komisyonunda yapılacaktır.

Şartnamesi komisyonda görülür. İsteklilerin kanunî vesikalarile belli saatten bir saat evveline kadar teklif mektuplarını komisyona vermeleri. (1418) (2014)

★

2602 metre mikâbı kereste kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İhalesi 5/4/940 Cuma günü saat 11 dedir. İlk teminatı 9757 lira 50 kuruştur. Şartnamesi 650 kuruşa komisyondan alınır. Taliplerin ihale saatinden bir saat evveline kadar kapalı zarflarını Ankarada M. M. V. satınalma komisyonuna vermeleri. (1435) (2159)

★

2 adet çimento depo inşası kapalı zarfla yaptırılacaktır. Her iki deponun keşif bedeli 19,735 lira 28 kuruştur. İhalesi 4/4/940 Perşembe günü saat 11 de Çanakkalede müstahkem mevki satınalma komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin ihaleden bir saat evveline kadar teminat akçeleri olan 1480 lira 15 kuruşu ve ihale kanununun 2 ve 3 cü maddelerindeki vesaik ile birlikte komisyona müracaatları. (1436) (2160)

★

26 ton sığır eti ve birliklere parça parça alınmak üzere 200 ton yulaf, 200 ton kuru ot, 200 ton arpa, 200 ton odun, 70 ton saman pazarlıkla satın alınacaktır. İhalesi 27/3/940 günü saat 10 ilâ 16 ya kadardır. İsteklilerin belli gün ve saatte teminatlarile birlikte Vizede satın alma komisyonuna gelmeleri. (1449 - 2303)

★

Alınacak on dört bisikletin ihale saatinde getirilen nümuneleri muvafık bulunmadığından tekrar pazarlığı 30/3/940 Cumartesi günü saat 10 da istekllerin getirecekleri nümunelerden ve yedek parçalarını gösterir cetvele göre yapılacaktır. Şartnamesi her gün komisyonda görülür. İsteklilerin Edirnede eski Müşiriyet dairesinde satınalma komisyonuna gelmeleri. (1450 - 2304)

★

18,000 metre yazlık elbiselik kumaş pazarlıkla satın alınacaktır. Muhammen bedeli 17,100 lira kat'i teminatı 2565 liradır. İhalesi 26/3/940 Salı günü saat 10 da Ankarada M. M. V. Hava satınalma komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi her gün komisyonda görülür. İsteklilerin kanunî vesikalarile belli gün ve saatte komisyonda bulunmaları. (1440 - 2191)

Umumî cerrahî (dimağ sinir, estetik) ve kadın doğum mütehassısı. Birinci sınıf operatör

Dr.Cafer Tayyar Kankat

ŞİŞLİ: Cerrahî Kliniği
(Hususî hastane). Sabahları 8 - 9 da muayene Meccanen
Şişli Meydanı No. 20 Tel. 80093

Sahibi ve neşriyatı idare eden
Baş muharriri
ETEM İZZET BENİCE
Son Telgraf Matbaası

T. İŞ. BANKASI

1940 Küçük Carî Hesaplar İKRAMİYE PLÂNI

1 adet	2000	liralık	= 2000.—	lira
3 »	1000	»	= 3000.—	»
6 »	500	»	= 3000.—	»
12 »	250	»	= 3000.—	»
40 »	100	»	= 4000.—	»
75 »	50	»	= 3750.—	»
210 »	25	»	= 5250.—	»

Keşideler: 1 şubat, 1 mayıs, 1 ağustos, 1 ikinciteşrin tarihlerinde yapılır.

Göz Hekimi
Dr. Murat Rami Aydın
Beyoğlu - Parmakkapı, İmam sokak No. 2 Tel. 41553
Muayene ve her türlü göz ameliyatı fıkaraya parasızdır.

Zührevi ve cilt hastalıkları
Dr.HayriÖmer
Öğleden sonra Beyoğlu Ağacamii karşısında Hasanbey apartıman No. 33 Telefon 41358

DOKTOR
Feyzi Ahmet Onaran
Cildiye ve zühreviye mütehassısı
Pazar hariç her gün sabahtan akşama kadar
Adres: Babıâli Cağaloğlu yokuşu köşesinde No. 43. Tel. 23899

ARAMADAN ve YORULMADAN
Kostümlük ve Pardesülük Hakikî İngiliz Kumaşları almak icin her yerden evvel Galatada, Karaköyde
J. MOTOLA ve mahdumları
Kumaş Ticarethanesini veya SULTAN HAMAMINDA 45 No. da
Yeni açılan mağazalarını ziyaret edini. Bulacağınız en zarif
YERLİ ve hakikî İNGİLİZ
kumaşlarının zengin ve şık çeşitlerinden hayrette kalacaksınız. Mükemmel cins — Rekabetsiz fiat.

1359 Hicrî Sefer 15	1356 Rumî Mart 12

1940, Ay 3, Gün 85, Kasım 139
25 Mart PAZARTESİ

Vakitler	Vasati Sa.	Vasati D.	Ezanî Sa.	Ezanî Da.
Güneş	5	56	11	30
Öğle	12	20	5	54
İkindi	15	49	9	23
Akşam	18	27	12	00
Yatsı	19	58	1	52
İmsak	4	14	9	49

Dr. Hafız Cemal
(LOKMAN HEKİM)
DAHİLİYE MÜTEHASSISI
Divanyolu 104
Muayene saatleri: Pazar hariç her gün 2,5 - 6. Tel: 2239

No.253—11 Yazan: M. SAMİ KARAYEL

Cem'in maksadı Halebe girmekti, Halebe girerse yakasını kurtarmış olacaktı

Ramazan oğulları, Cemi hürmetle karşıladılar. Ramazan oğlu Sultan Cemi ve ailesini sarayında misafir eyledi.

Cem, konakladığı yerlerde çok durmuyordu. Ne olur, ne olmaz diye bir yandan cenuba doğru yol alıyordu.

Cemin maksadı bir an evvel Halebe girmekti. Cem, Halebe girerse tamamile yakasını kurtarmış olacaktı. Çünkü, burası her türlü tecavüzden uzak bir yerdi.

Halep, Cemi ve ailesini envai rağbetlerle karşıladı. Cemin arkasından yetişen kuvvetleri Halebe gelinciye kadar iki yüz kişiyi bulmuştu.

Yani, Cem Halebe girdiği zaman maiyetinde iki yüz silâhşor bendesi vardı. Şehzade ailesile, gözdelerile, silâhşorlarile tam üç yüz kişiyi bulur bir maiyete malikti.

Cem, Halepten sonra Hamma, Humus ve Balebekten geçti. Şama geldiği zaman Mısır Sultanının ümerasından çok ziyade hürmet ve rağbet gördü. Maiyetile beraber bir saraya konakladı.

Cem, artık rahattı. Her türlü tecavüzden masundu. Şamda tam bir bucuk ay kaldı.

Fakat, çok yorgundu. Kanlı muharebeler, heyecanlı üzüntüler Sultan Cemi b'tap bırakmıştı.

Cem, Şamda kaldığı müddetçe mabetleri ziyaret etti. Bir buçuk ay sonra şehzadenin yorgunluğu zail olmustu. Derhal yola çıktı, Kudüse geldi. Gazzeden geçti, nihayet eylûlde Kahireye gelebildi.

Cemin, bu geçtiği yollar çok geçmeden Türk ordularının geçiti olmuştu.

Eğer Cem, emniyetle geçtiği bu yollardan çok geçmeden Yavuz Sultan Selimin geçeceğini bilmiş olsaydı, hiç şüphe yok ki, vatanına ettiği hiyaneti hatırlar, koca Türk imparatorluğunu Anadolu ve Rumeli diye ayırarak ihtirasları bölüşmeğe kalkışmazdı.

Cem Sultanı, ecnebi tarihlerine atfen bizim tarihlerimiz de yükseltirler.. Beyazıttan üstün bulurlar.

Hatta, daha ileri giderek eğer, Beyazıdın yerine Cem Sultan tahta geçmiş olsaydı Türkiyede Fatih devrinde başlamış olan Rönesans tekemmüle doğru gitmiş bulunacaktı derler..

Ben, bu kanaatte değilim.. Bilâkis daha ziyade liberal bir vaziyet alacak olan Osmanlı imparatorluğu sinesine yeni geçirdiği muhtelif din ve mezhepte bulunan halkın baziçesi olmak ihtimali vardı.

Fatih Sultan Mehmetten sonra, Osmanlı vatanını istikrara sevketmek dinî ve millî cepheden müstakar kılmak icap ederdi.

Beyazıdı Veliyi, Osmanlı vatanını istikrara sevketmiş bir Padişah olarak tanımak daha doğrudur.

Şarkî Romanın binbir çeşit halkı üzerine konmus olan bir milletin herhalde istikrara muhtaç olduğu aşikârdır.

Bu istikrar ister dinî bir ahlâkın tesir tesirile olsun, ister daha ziyade bir taassubun cebrile vaki olsun lâzımdı. Binaenaleyh; Cemi Avrupalılar gibi Beyazıda tercih edemem.. Bir öztürk gibi an'anaya sadık kalmak ve millî tefekkürü kendi benliği içinde müstakar görmek isterim. Bu sebepledir ki, bu tarihî romanımda ecnebi fikirlerden uzaklaşarak daima Beyazıdı tutmuş bulunacağım..

Çünkü, ekserî tarihlerimiz, Cem Sultanın esareti ve âkıbeti üzerinde durarak Beyazıdı Veliyi hainlik ile, taassup ile tenkit eylemişlerdir.

Bilhassa müverrih Hammer ve Hammerden iktibası fikir eyliyen yazıcılarımız ve müverrihlerimiz Cem Sultanı Beyazıdın fevkinde tutarak şu fikre varırlar:

— Eğer, Beyazıdı Veli yerine Cem Sultan Padişah olmuş olsaydı teceddüt ve terakki yolunda Osmanlı camiası hamle göstererek daha medenî ve müterakki bir cemiyet halinde taazzuv ederdi.

Bu fikirler.. bence ecnebidir. Yukarıda bir yerde yazdığım gibi Fatihin fütuhatı zaten, tamamen ecnebi üzerine vakidi.

Fatih, İstanbulu fethettiği zaman, bu diyarda dokuz Türk yoktu. Fatih, Bulgaristanı fethettiği vakit bu ülkede tek bir Türk yoktu. Fatih, Romanyanın bir kısmını isgal ettiği zaman burada tek bir Türk yoktu.

Bosnayı, Herseği, İşkodrayı ve bütün Arnavutluğu, Yunanistanı (Mora) Selâniği fetheden Fatih buraları valnız ordularile fetih ve zapteylemisti. Bu diyarlarda Türk yoktu. Koca Sırbistan bile başlı başına bir ülke idi.

Binaenaleyh; bu ülkelerin ecnebi nüfusu ve ortodoksluk, katoliklik kaynaşmalarını bünyei devlete ithal etmek için yalnız, işgal ve fetheylemek kâfi değildi.

Fatih, İstanbulu fetheder etmez Karamandan, Konya Aksarayından, Anadolu Çarşambasından şuradan buradan muhacir sevkile Türk camiasını Bizans şehri üzerinde teksife başlamıştı.

Fatih, Bizans şehri üzerinde Türk milletinin cemiyetli bir kudrete gelmesine çalıştığı gibi bir yandan da Türk asar ve âbidatile kadim Bizans şehrinin çehresini Türkleştirmeğe koyulmuştu.

Fatih; ayni zamanda Tuna üzerinde, Rumeli yakasında muhaceretle Türk camiasını cemiyetleştirmeğe çalışıyordu.

Deliorman nedir?. Üsküp, Manastır, Gostuvar, Kosva, Serez, Gümülcine, Kavala, Varna, Niğbolu ilâh.. bütün bu şehirler halkı Anadoludan muhacir olarak getirilen Türklerden mürekkeptir.

Fatih, Tuna ağzını, Tuna sahilerini muhaceretle cemiyetleştirivordu. Karamanın asi halkını Rumeliye sürerek yerleştiriyordu.

Deliorman baştan başa Konya ve Bolu muhaciri, halis Anadolu Türküdür.

Ulah ve Buğdan vilâyetlerinin (Romanya) yüz binlerce Türkü, Fatihin kumandanlarından Gedik Ahmet Paşanın Kırımı fethinden sonra,(oralara konan Türklerin mevcudiyetidir.

Binaenaleyh; Fatihin otuz sene süren fütuhat ve medeniyetinin yeniveni bir mevzuu üzerine yabancı ve ecnebi unsurları harekete getirebilecek ve yalnız onları tatmin edebilecek bir teceddüt hareketinde bulunmak gaflet olurdu.

Hem, bu teceddüt denilen şey nelerdi?. Beyazıdı Velinin şeriat ve taassupla hareketi miydi?. Ben, bunu zamanın icabatı ve Fatih fütuhatının geniş manada vaki olan hudutlarımızın tevessüü dolayısile devre tekaddüm eden bir istikrar ve yerleşme siyaseti addediyorum.

(Devamı var)